

**POROČILO O DELU
ZA LETO 2009**

Center za razvoj podeželja TRG Vipava je nastal 2005 s sredstvi, ki so bila pridobljena na razpisu za ustanavljanje Podeželskih razvojnih jeder. Ob ustanavljanju centra je bila podana vsa podpora Občine Vipava, ki je bila nosilec projekta. S pridobljenimi sredstvi so se uredili prostori in nabavila potrebna oprema. Seveda pa je k ustanovitvi centra botrovala tudi potreba po takem samostojnem centru za Občino Vipava, ki se bo poleg osnovne dejavnosti ukvarjal tudi z razvojem turizma, kot prednostna naloga, na področju občine Vipava.

Osnovni namen centra pa je spodbujanje razvoja dopolnilnih dejavnosti na kmetijah in razvoj dejavnosti domače in umetne obrti. V prvih letih, ko je še bilo vzpostavljeno financiranje centra iz državnih virov center praktično ni predstavljal velikega stroška za ustanovitelja. Že v samem planu za 2009 smo napovedali, da bo zaradi je ukinitve državnega financiranja, delovanje centra precej oteženo in tudi predvidena sredstva v proračunu za leto 2009 so bila manjša od planiranih. Približno polovico prihodkov smo načrtovali od realizacije od vodenja skupin, aktivnosti v vinoteki in od dela na projektih. Aktualna recesija se je najprej pokazala v turizmu in tako zajela tudi nas. Obiskovalcev in organiziranih obiskov je bilo veliko manj kot smo načrtovali in še ti so se obnašali zelo varčno. Kar nekaj skupin je odpovedalo že načrtovane obiske. Ob vsem tem je bilo lansko leto še zelo neugodno deževno vreme. Kljub vsemu beležimo precejšnji porast obiskovalcev (porast posamično 16 %, skupine 33 %) in prodaje vina (porast 42 %) v odnosu na prejšnje leto. Zaradi stalne nelikvidnosti in pomanjkanja finančnih sredstev smo se tudi odrekli dvema pridobljenima projektoma. Vse te okoliščine so vplivale na manjši prihodek kot smo ga planirali za leto 2009. Stalno smo delovali na zmanjševanju stroškov, kar pa ob urniku, ki ga imamo pogosto ni mogoče. Center imamo v poletnem času odprt vse nedelje in praznike in nam strošek dela predstavlja glavni strošek delovanja. Kljub vsemu pa smo veliko naredili na promociji in prepoznavnosti krajev in prireditvev v občini Vipava na prireditvah v Sloveniji in izven ter s stalno prisotnostjo v medijih. Uspeli smo, da smo veliko objav na televiziji, radiu in tiskanih medijih ter sodelovanje na prireditvah v tujini pridobili brezplačno, sicer bi bili stroški delovanja še bistveno višji. Lahko še dodamo, da se prepoznavnost področja zgornje Vipavske doline, ki ga pokrivamo povečuje in nekako prihajamo na turistični zemljevid Slovenije.

Večina aktivnosti v letu 2009 smo izvajali po zastavljenem planu ob tem, da smo opravili še veliko dodatnega dela, ki se je sproti odpiralo.

Aktivnosti v 2009 po posameznih področjih.

- Razvoj podeželja kot aktivnosti Podeželskega razvojnega jedra,
- Delovanje TIC Vipava,
- Razvojno delo na področju turizma,
- Promocija in predstavitve na sejmih,
- Upravljanje Vinoteke Vipava,
- Iskanje novih projektov in virov zanje.

1. Razvoj podeželja kot aktivnosti Podeželskega razvojnega jedra

Na področju razvoja podeželja smo se ukvarjali predvsem s projektnim delom. V prvi vrsti zaradi pomoči ciljnim skupinam na podeželju in zaradi pridobivanja sredstev, ki jih rabimo pri pokrivanju stroškov delovanja TRG-a. Projektov je bilo kar veliko in naj nekatere malo predstavimo:

Projekt **Izzivi podeželja**: Ljudska univerza Ajdovščina je v sodelovanju s TRG-om Vipava izvajala delavnice namenjene vinarjem. Vsebina delavnic je bila naslednja: angleški jezik za

vinarje, komunikacija s strankami, trženje na kmetiji, strežba vin, računalništvo in učenje preko spleta, bolezni in napake vin, analiza grozdja in vina. Delavnice so potekale v času od 23.2. do 8.6.2009, enkrat tedensko po tri ure.

Projekt **Partnerstva – odpiranje sistemov izobraževanja in usposabljanja v širše okolje.** V tem projektu smo partner, vodilni partner v projektu je Ljudska univerza Ajdovščina, ostali partnerji so ICRA d.o.o. Idrija in Občina Idrija. Cilj projekta je vzpostavitev modela, ki ponuja možnost hitrejšega usposabljanja in pridobivanja spretnosti in znanj na delovnem mestu in v vsakdanji praksi. Model temelji na spletnem portalu, ki ponuja brezplačno možnost učenja formalnih in neformalnih vsebin. TRG v projekt vključuje vinarje in ostale kmetovalce, ki se seznanjajo z uporabo IK tehnologije in z možnostjo učenja preko spletnega portala, usposablajo se tudi avtorji za oblikovanje novih e-gradiv ter novih vsebin na portalu.

V okviru projekta je bila izvedena delavnica za vinarje, kjer je bil predstavljen spletni portal, ki je namenjen samostojnemu učenju. Predavatelji, ki so vodili delavnice za vinarje v okviru Izzivov podeželja, so bili usposobljeni za pripravo spletnih vsebin in so vsak za svoje področje oblikovali spletno obliko gradiva. Projekt se izvaja v obdobju 2009 – 2011.

V času od 26.2. do 25.3.2009 je TRG izvajal tečaj »**Nemški jezik za vinarje**« v skupnem obsegu 16 ur. Potreba po znanju nemškega jezika se je pokazala zaradi vedno večjega števila nemško govorečih gostov, ki prihajajo na naše območje. Prav tako se vinarji v sodelovanju z nami udeležujejo sejmov in drugih promocijskih dogodkov v Avstriji, zato je za boljšo komunikacijo z gosti in dobro predstavitev ponudbe potrebno vsaj osnovno znanje nemškega jezika.

Projekt **Navitur – raziskujmo turizem:** strateški projekt v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007 – 2013 (Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropsko teritorialno sodelovanje). TRG je partner v projektu poleg Občine Vipava, RRA Severne Primorske, LTO Sotočje, Občine Brda, Apindustrie Mestre (prijavitelj projekta) Apindustrie Padova in Consorzio apiformazione impresa iz Italije. TRG Vipava je pripravil prijavno dokumentacijo tudi za Občino Vipava. Projekt je bil uspešen v ocenjevanju kakovosti v prvi stopnji (junij 2009) in bil povabljen k drugi stopnji prijave. Cilji projekta so bili vzpodbujanje in izboljšanje turistične in kulturne dediščine, vzpostavitev inovativnega sistema informiranja turistov, vzpodbujanje turizma na manj znanih območjih, razvoj alternativnih oblik turizma. Konec lanskega leta je potekalo ocenjevanje administrativne ustreznosti vloge na drugi stopnji prijave; na tej stopnji je bil projekt žal zavržen.

Projekt **CAMPTOUR:** standardni projekt v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007 – 2013. V prvem polletju je bilo oblikovano partnerstvo v projektu in zastavljena vsebina. 30.5.2009 je v Gradežu potekalo srečanje partnerjev v projektu. Vodilni partner v projektu je Občina Ariano nel Polesine, ostali partnerji so občine v Italiji (6) ter Občina Koper in Občina Vipava v Sloveniji. Cilj projekta je povezati turistične poti na obmejnem območju, vzpostaviti mrežo postajališč za avtodome in skupno promocijo mreže. TRG Vipava je sodeloval pri vzpostavitvi partnerstva in pripravil dokumentacijo, potrebno za prijavo na razpis. Občina Vipava bo, v primeru odobritve projekta, uredila šotorišče Gradiška tura. Projekt je v fazi ocenjevanja, rezultate pričakujemo februarja 2010.

Program **LEADER** (*Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja*)

TRG Vipava je v partnerstvu s prijaviteljem Trsnico Vrhpolje in KGZ Nova Gorica sodeloval pri pripravi in izvedbi projekta **Vipavska dolina in vinska trta**, ki je bil potrjen

s strani LAS-a in je šel v LIN 2009. V okviru projekta je bila ob prireditvi Vipavska trgategv postavljena razstava grozdja v Vrhpolju, kjer je bilo razstavljenih preko 100 različnih sort grozdja (razstava je bila strokovno vodena), nadalje je bilo izvedeno ocenjevanje vin (65 vzorcev) in izvedena predstavitev ocenjenih vin z degustacijo (3 predstavitve z degustacijo). Zaradi neugodne odločitve o le 40% financiranja projekta smo od projekta odstopili.

V poletnem času je LAS zbiral projektne ideje za sredstva LEADER 2010. TRG Vipava je LAS-u posredoval tri projektne ideje (aktivnosti v Vinoteki, etnološke aktivnosti v okviru prireditve Vipavska trgategv in turistična označitev Vipave). Po izteku roka za oddajo projektne ideje, je LAS objavil Javni poziv za oddajo projektne predloge za sredstva LEADER 2010. TRG je na osnovi projektne ideje prijavil dva projektne predloga: »Raziskujmo vino« (aktivnosti Vinoteke) in »Spet trte so rodile« (aktivnosti Vipavska trgategv). LAS-u Zgornje Vipavske doline in Komenskega Krasa ter LAS-u Jugozahodnega dela Severne Primorske je bil s strani TRG-a posredovan projektne predlog sodelovanja med LAS-i. Namen projektne predloga je povezati vinsko kulinarčno ponudbo celotne Vipavske doline z izdajo priročnega vinsko kulinarčnega vodnika Vipavske doline.

LAS je potrdil projektne predlog »**Raziskujmo vino**«, v okviru katerega bo izveden sklop usposabljanj za vinarje, sklop vinskih večerov za širšo javnost, izdelana spletna stran in zgibanka o vinoteki. Pri projektu sodelujejo partnerji Konzorcij zelen, Turistično vinarsko društvo Vrhpolje, Društvo vinogradnikov in vinarjev Brje na Vipavskem.

Program **Grundtvig**: projekt »**Learning partnership of small european wine areas**«

Projekt vodi Razvojna agencija ROD, ki je k sodelovanju povabila tudi TRG Vipava. V času od 12.5. – 15.5.2009 je v Freyburgu v Nemčiji potekalo mednarodno izobraževanje, katerega se je poleg vinarjev udeležila tudi ena oseba iz TRG-a.

Projekt Grundtvig je usmerjen v proces sodelovanja in izmenjave izkušenj med partnerskimi organizacijami, s ciljem pomagati odraslim pri neformalnem izobraževanju in dvigu njihove vloge pri širjenju znanj in izkušenj, pomoč podeželju za dosego večje donosnosti s prenosom novih znanj in vedenj, izboljšanje partnerskih odnosov med vključenimi v projekt in omogočiti odraslim boljše izkoriščanje njihovih znanj na podeželskih območjih.

V okviru istega projekta je v prostorih Vinoteke potekala delavnica za vinogradnike in vinarje z naslovom: Osnove uspešnega delovanja vinogradniško vinarskega posestva.

Program: **Socialno podjetništvo**: v februarju je Združenje Podeželskih razvojnih jeder Slovenije na povabilo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve oblikovalo projektne predlog za izvedbo projektov Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007 – 2013, razvojna prioriteta Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti.

Junija je Ministrstvo objavilo Javni razpis za spodbujanje razvoja socialnega podjetništva, na katerega smo PRJ-ji v sodelovanju s Centrom za razvoj Litija prijavili projekt z naslovom **Mreža ponudnikov kakovostnih podeželskih proizvodov**. Namen projekta je bil reševanje vse večje nezaposlenosti in socialne izključenosti oseb na podeželju ter večanje prepoznavnosti in dostopnosti podeželskih izdelkov in storitev.

Kljub zelo dobro pripravljenemu projektu (prijavitelj je bil Center za razvoj Litija, ki ima bogate izkušnje s pripravo in vodenjem projektov), Ministrstvo projekta ni odobrilo. Projekt bi bil za partnerja TRG Vipava vreden 37.860,72 EUR, od tega bi bilo 95,55% stroškov upravičenih.

Program Javno delo (Zavod za zaposlovanje Republike Slovenije)

V začetku leta je TRG pripravil projekt za prijavo na nacionalni program javnih del z vsebino: Pomoč pri razvoju novih turističnih produktov in k sodelovanju povabil partnerja LTO Kranjska Gora in Občino Črenšovci. Prijava na Javni razpis za izbor javnih del za leto 2009, ki ga je februarja razpisal Zavod za zaposlovanje Republike Slovenije je bila uspešna in z mesecem julijem je TRG preko programa javnih del zaposlil eno osebo.

Novembra se je TRG ponovno v sodelovanju s PRJ-ji (kot v prejšnjih letih) prijavil na Javni razpis za izbor javnih del za leto 2010. Vloga je bila s strani Zavoda odobrena, zato bo TRG v letu 2010 lahko zaposlil eno osebo preko programa javnih del.

Regionalno stičišče NVO Planota je projekt, ki ga je na razpis Ministrstva za javno upravo prijavila in bila uspešna Fundacija BIT Planota. Namen projekta je promocija delovanja nevladnega sektorja (NVO), okrepitev sodelovanja in povezovanja med NVO, podporne storitve za NVO (finančno, pravno svetovanje,...). TRG pri projektu sodeluje z obveščanjem NVO-jev na območju, ki ga pokriva.

Projekt: **Vinski večeri**. Zadnje petke v mesecih februarju, marcu in aprilu so potekali vinski večeri v Vinoteki, na katerih so vinarji, ki imajo svoja vina v Vinoteki predstavili vina klarnica, zvrsti in roseje. Septembra sta bila izvedena dva vinska večera v okviru projekta »Vipavska dolina in vinska trta«, kjer se je predstavljalo in degustiralo vina najboljše ocenjenih sort (pinela, zelen, sauvignon in merlot).

V času prireditev Vinski hrami Vipavske doline sta novembra in decembra potekala še dva vinska večera, kjer so vinarji pod vodstvom Tamare Rusjan predstavili malvazije in barbere ter merlote.

2. Aktivnosti v TIC Vipava

V sklopu dejavnosti turistično informacijskega centra so se izvajale naslednje aktivnosti:

- informiranje turistov in potencialnih gostov (osebno, po pošti, po telefonu, po e-pošti),
- nudenje storitve lokalnega turističnega vodenja po Vipavi in ostalih krajih v Občini Vipava,
- nudenje pomoči različnim domačim ter tujim skupinam pri organiziranju enodnevnih in večdnevnih izletov po vipavskem podeželju,
- udeležba na različnih promocijskih prireditvah,
- zbiranje podatkov za potrebe informiranja turistov, predvsem zbiranje informacij o različnih prireditvah;
- sodelovanje z različnimi društvi v Občini Vipava (priprava promocijskega materiala in map za različne prireditve npr.: Pripravili 150 map promocijskega materiala območja občine Vipava za državno tekmovanje Mladina in gore, ki je potekalo 10. januarja v Podnanosu (kontaktna oseba: Andreja Semenič),
- pomoč pri promociji prireditve društva Zdravljica iz Lozic. Naziv prireditve: Pravljična urica z Anjo Štefan,
- pomoč pri promociji prireditve Plesni večeri v Vipavi (kontaktna oseba: Jurij Makovec) - -
- pomoč pri promociji » Z Vertovcem v rojstni kraj slovenske himne« TD Podnanos , ...
- priprava obvestil in fotozgodb za medije o dogodkih in prireditvah, ki so se odvijali na območju občine Vipave (foto zgodb o Vinski kraljici Slovenije 2009 Karoline Kobal),

- priprava besedil pomembnejših prireditev na področju OV (Bitka ob mrzli reki, Okusi Vipavske, Vinski hrami Vipavske doline, Vipavska trgatev,...). Besedila so bila posredovana na Slovensko turistično organizacijo za nadaljnji prevod v tuje jezike – STO je poskrbel za brezplačne prevode,
- izvajanje nalog skrbnika na internetnem portalu Slovenske turistične organizacije www.slovenia.info (ažurno vnašanje podatkov o naravni in kulturni dediščini, prireditvah, krajih...),
- izvajanje nalog skrbnika na internetnem portalu Vipavske doline, www.vipavska-dolina.si (ažurno vnašanje podatkov o naravni in kulturni dediščini, prireditvah, krajih...)
- izvajanje nalog skrbnika na internetnem portalu www.dogaja.se (internetni portal prireditev),
- sodelovanje pri oblikovanju turistične destinacije Smaragdna pot, ki zajema celotno Severno Primorsko regijo,
- sodelovanje z ostalimi TIC-i na območju od Vipave do Brd za pripravo turističnih programov za nadaljnje trženje na turističnih borzah in sejmih predvsem po Evropi,
- nudenje uporabe računalnika za pisanje e-pošte in brskanje po spletu,
- organizacija in vodenje degustacij v Vinoteki Vipava,
- sodelovanje s ponudniki rokodelskih izdelkov, ki se prodajajo v TIC-u Vipava,
- sodelovanje z različnimi društvi,
- iskanje novih skupin domačih in tujih gostov,
- udeležba na sejmih,
- organizacija in koordinacija predstavitev Vipavske doline na mednarodnih sejmih,
- pomoč pri pripravi promocijske zgibanke »Vipavska dolina – Toliko vsega«,
- povezovanje z ostalimi turističnimi podjetji,
- koordinacija lokalnega turističnega vodenja, ...

Obisk TIC Vipava v 2009

V letu 2009 je TIC obiskalo 7.564 obiskovalcev. Od tega je bilo 5.209 domačih ter 2.355 tujih obiskovalcev. Glede na leto 2008, ko nas je obiskalo 6.372 obiskovalcev, se je v letu 2009 obisk TIC-a povečal za 16 %. Predvsem se je povečal obisk domačih gostov in sicer za 18,4 %.

TIC Vipava obisk domačih in tujih obiskovalcev v letu 2009			
mesec	št. domačih gostov	št. tujih gostov	skupaj
januar	137	26	163
februar	269	21	290
marec	448	30	478
april	353	217	570
maj	622	148	770
junij	406	185	591
julij	424	611	1035
avgust	287	643	930
september	788	273	1061
oktober	636	104	740
november	504	79	583
december	335	18	353
Skupaj	5.209	2.355	7.564

Obiski skupin so prikazani v spodnji tabeli. Iz tabele se lahko vidi tudi struktura in kraj prihoda obiskovalcev. Na žalost nimamo evidence skupin, ki so prišle v Vipavo pod vodstvom turističnih agencij in tudi ne tistih, ki obišejo okoliške kraje in se ne vstavijo v Vipavi. Leta 2009 smo imeli 3.371 skupinsko vodenih obiskovalcev. V primerjavi z letom 2008 (2.536 obiskovalcev) se je obisk povečal za skoraj 33 %.

Podatki o obisku napovedanih skupin obiskovalcev v letu 2009		
Datum	Skupina	Št.
7.1.2009	skupina CU Vipava ogled filma	20
8.1.2009	skupina ogled filma	8
28.1.2009	skupina CU Vipava ogled filma	28
13.2.2009	prireditvev obrezovanje trt	70
25.2.2009	skupina CU Vipava ogled filma	19
27.2.2009	tematski večer v Vinoteki Vipava	25
28.2.2009	degustacija vin skupina HKS	22
28.2.2009	ogled Vipave skupino Jasna Verhovec vodila Jana Kete	26
10.3.2009	skupina ogled filma	14
12.3.2009	skupina III. Življenjsko obdobje - Jurij Kunaver - ogled Vipavske doline vodila Martina	50
12.3.2009	skupina predstavitev knjige Igorja Sapača	15
19.3.2009	skupina Sonja Lukin	15
23.3.2009	Zaključek tečaja za DU Vipava (LU Ajdovščina)	12
24.3.2009	ogled Vipave - 5. razred OŠ Nova Gorica, ogled Vipave vodili Mara in Martina	72
25.3.2009	ogled filma CU Vipava	15
27.3.2009	tematski večer v Vinoteki Vipava	28
28.3.2009	skupina ogled Vipave vodila Mara	33
30.3.2009	skupina ogled filma	50
9.4.2009	DU Dovje Mojstrana - ogled Vipave vodila Magda	40
9.4.2009	ogled filma CU Vipava	25
18.4.2009	skupina Sieglinde Paulitsch, AUT - ogled Vipave vodil Kebe	29
21.4.2009	TŠC Nova Gorica - ogled Vipave in Goč vodili Mara in Dragica	79
22.4.2009	ogled filma CU Vipava	20
22.4.2009	ogled filma skupina iz Bosne projekt Mladi v akciji	60
24.4.2009	Univerza za III. življenjsko obdobje - etnologi - ogled Vipave vodila Magda	32
24.4.2009	tematski večer v Vinoteki Vipava	15
6.5.2009	DU inšektorji - ogled Vipave vodil Kebe	15
7.5.2009	OŠ Šturje - ogled Vipave vodila Jana	41
8.5.2009	skupina - podpis pogodbe	15
8.5.2009	skupina iz Turčije - ogled filma	15
9.5.2009	skupina združenje tajnic - ogled filma	40
15.5.2009	OŠ Ajdovščina - ogled Vipave vodila Martina in Kebe	59
16.5.2009	skupina Sieglinde Paulitsch, AUT - ogled Vipave vodil Kebe	12
23.5.2009	skupina DI Izola - ogled Vipave vodila Magda	50
24.5.2009	skupina Walter Dulmovits, AUT - ogled filma	15
26.5.2009	mednarodna skupina CU Vipava - peteroboj - ogled Vipave vodil Kebe	38
27.5.2009	skupina POP TV	38
28.5.2009	skupina srednja gostinsko turistična šola Slovenj Gradec - ogled filma	28
30.5.2009	skupina iz Slovenije, srečanje v Vipavi - ogled filma	15
30.5.2009	društvo vinogradnikov Slovenska Bistrica	41
30.5.2009	skupina Antonella iz Italije - ogled filma	8
31.5.2009	skupina Lions klub, Vogrsko - ogled Vipave vodili Mara, Kebe in Silvana	85

5.6.2009	skupina Danica, socialni delavci iz Murske Sobote, predstavitev vin	17
9.6.2009	skupina Benotours, ogled Vipave vodila Jana Kete	21
13.6.2009	skupina Sonček, Jesenice, ogled Vipave vodil Kebe	30
25.6.2009	skupina IR Image d.o.o., Kamnik, ogled filma in predstavitev vin	10
26.6.2009	skupina SVIZ pri SETŠ, ogled Vipave vodila Silvana Peljhan	32
1.7.2009	skupina študentov iz Italije - ogled filma v ITA jeziku	40
4.7.2009	skupina Alenka Vidrih - ogled Vipave vodila Mara Bratož	6
5.7.2009	skupina iz Tajvana, degustacija vin in ogled filma v ANG jeziku	12
6.7.2009	Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna (profesorji), ogled vodila Martina Naglost	12
13.7.2009	skupina kolesarjev iz Anglije, TA Bike nomad (ogled filma v ANG jeziku)	10
15.7.2009	skupina kolesarjev iz ZDA, TA Bike nomad (ogled filma v ANG jeziku)	14
16.7.2009	skupina iz Ljubljane, ogled Vipave vodila Mara	48
18.7.2009	skupina iz Francije - skavti (ogled filma v ANG jeziku)	16
22.7.2009	CU Vipava (ogled filma v SLO jeziku)	40
22.7.2009	skupina iz Latvije, ogled Vipave v ANG jeziku vodila Petra	40
24.7.2009	skupina iz Belgije, TA Bike nomad (ogled filma in degustacija)	5
25.7.2009	skupina TD Vuhred, ogled Vipave vodil Jože Kebe (ogled filma in degustacija)	30
25.7.2009	skupina Klemen Mlaker (ogled Vipave in okolice vodila Mara)	30
27.7.2009	skupina delovne brigade (ogled filma)	30
12.8.2009	skupina podpis pogodbe GP Marc (degustacija)	15
28.8.2009	skupina Mohorič, ogled Vipave vodila Magda	35
28.8.2009	skupina poroka Nizozemci, ogled v ANG jeziku vodila Petra	12
29.8.2009	skupina TD Bresternica - Gaj, ogled Vipave in okolice vodila Petra	40
5.9.2009	skupina pevci iz Dolenjske (ogled filma)	50
9.9.2009	OŠ iz Ljubljane (ogled filma)	30
15.9.2009	skupina DI DU Novo Mesto (degustacija)	46
16.9.2009	skupina aktiv upokojenih novinarjev (ogled vodila Martina)	30
16.9.2009	OŠ iz Ljubljane (ogled filma)	25
16.9.2009	CU Vipava (ogled filma v SLO jeziku)	23
16.9.2009	degustacija vin skupina LAS	26
17.9.2009	OŠ Ajdovščina - ogled Vipave vodila Martina	25
17.9.2009	degustacija vin skupina LAS	31
19.9.2009	skupina iz Dolenjske, vaščani Slatnika - Petra Šilc (ogled Vipave in okolice vodila Martina)	30
19.9.2009	PGD Kolor, Klemen Malovrh, ogled Vipave in okolice vodila Mara	27
23.9.2009	OŠ iz Ljubljane (ogled filma)	25
24.9.2009	CU Vipava (ogled filma v SLO jeziku)	32
24.9.2009	skupina JSKD (degustacija)	25
25.9.2009	skupina Japoncev, TA Intours (degustacija)	12
29.9.2009	skupina Medgeneracijsko društvo iz Pirana, ogled Vipave vodila Martina in degustacija	25
3.10.2009	skupina poroka Ester in Marko (degustacija)	56
4.10.2009	mednarodna skupina farmacevtov, podjetje Ewopharma (degustacija)	12
10.10.2009	skupina Kava bar Gašper, ogled Vipave in okolice vodila Silvana Peljhan	50
10.10.2009	skupina PGD Preddvor	28
13.10.2009	skupina Srednja vzgojiteljska šola in gimnazija Ljubljana, ogled vodili Mara in Dragica	90
13.10.2009	skupina CSD, ogled Vipave vodil Jože Kebe	15
14.10.2009	skupina SŠ Jesenice, ogled Vipave vodila Martina in Jože	100
17.10.2009	TD Železniki, ogled Vipave vodil Jože Kebe	15
21.10.2009	skupina CU Vipava ogled filma	32
23.10.2009	skupina KGZ Izlake, ogled Vipave vodila Martina	47
5.11.2009	Srednja vzgojiteljska šola Ajdovščina, ogled Vipave vodili Martina in Mara	80
6.11.2009	skupina Društvo inženirjev - tekstilci - Anica Levin, ogled Vipave vodil Jože Kebe	20
11.11.2009	skupina ŠTOK Travel, HEP Matulji, Hrvaška, predstavitev vin in ogled filma	37

13.11.2009	skupina Zavod Vipava, ogled filma	12
14.11.2009	mešana skupina iz Krasa, ogled filma	40
14.11.2009	mešana skupina iz Gorenjske, ogled filma	8
15.11.2009	skupina Stanka Lovšin iz Širana, ogled Vipave vodila Mara	47
17.11.2009	DU Škofja Loka, ogled Vipave vodil Kebe, degustacija, film	53
19.11.2009	skupina Občina Vranksko, predstavitev vin, film, ogled Vipave vodila Martina	15
21.11.2009	skupina SKEI, sindikalni izlet Petrol, ogled Podnanosa, Vipave in Goč vodila Mara,	25
28.11.2009	Gasilici iz Celja (ogled filma)	18
3.12.2009	skupina Patentna pisarna (ogled goč in degustacija)	24
4.12.2009	vinski večer v Vinoteki Vipava - spoznajmo merlote	35
5.12.2009	skupina KS Gorenja Sava, ogled Vipave vodil Kebe	18
5.12.2009	skupina iz Idrije, ogled Vipave vodila Mara	18
5.12.2009	skupina Slavko Uršič, degustacija vina	12
12.12.2009	društvo vinogradnikov Šmartno ob Paki, ogled Vipave in okolice vodila Mara, deg. vina	50
17.12.2009	skupina doktorjev, srečanje- MICE, degustacija vina	20
23.12.2009	skupina Elektrotehniška fakulteta iz Ljubljane, degustacija vina	22
Skupaj		3.371

Analiza obiskovalcev, glede na to od kod prihajajo, nam pove, da nas je v letu 2009 obiskalo 69 % domačih obiskovalcev in 31% tujih obiskovalcev.

Pregled od kod vse so prišli tuji obiskovalci, ki smo jim podajali informacije je izredno zanimiv. Tuji obiskovalci, ki smo jih evidentirali so prišli k nam kar iz 34 držav. Največ jih je bilo iz Italije, Nemčije, Avstrije in Francije. Sledili so iz Belgije, BiH, Češke, Danske, Finske, Hrvaške, Irske, Jugoslavije, Madžarske, Španije, Švedske, ZDA, Makedonije, Nizozemske, Norveške, Poljske, Portugalske, Britanije, Izraela, Kanade, Turčije, Švice, Bahraim, Koreje, Avstralije, Južne Amerike,....

3. Razvoj turizma v Občini Vipava

V aktih in smernicah Občine Vipava stoji, da je usmeritev v turizem prednostna naloga. Mi se tega zavedamo in zavedamo se tudi da ima Občina Vipava v turizmu priložnost. Priložnost obstaja zaradi vseh možnosti, ki jih imamo in izhajajo iz naravnih in kulturnih vrednot, čudovite kulinarike, odličnih vin, pa pogojev za razvoj različnih aktivnosti kot so pohodništvo, planinarjenje, kolesarjenje, jahanje.... To so aktivnosti, ki jih sodoben človek potrebuje za lasten obstoj. Ocenjujemo, da je premalo narejenega na osveščanju občanov, ki bi bili pripravljene sprejeti te izzive.

Prav zaradi tega veliko pozornost posvečamo prav promociji, ki nam lahko pripelje še več obiskovalcev. Za vse te obiskovalce pa moramo pripraviti teren, da bodo pri nas zadovoljni in seveda, da bodo tudi kaj potrošili.

Tudi v letu 2009 smo imeli premalo finančnih sredstev za izvajanje oglaševanja in različnih objav. Tako smo se posluževali tudi aktivnosti, ki od nas ne zahtevajo direktnega finančnega vlaganja.

Bili smo prisotni v kar nekaj televizijskih in radijskih oddajah (celo v Na lepše). V tiskanih medijih smo tudi imeli kar nekaj neplačanih oglasov in objav. Na primer v Primorskih novicah celostransko objavo v rubriki Kam na potep. Tu smo imeli tudi predstavitev vseh najboljših kulinarčnih ponudnikov. Enkrat do dvakrat mesečno smo imeli predstavitev vina iz Vinoteke Vipava.

Sodelovali in pomagali pri organizaciji smo še pri mnogih prireditvah: Zbor slovenskih vitezov vina – Zemono, obrezovanje trte, Vipavska trgatev, izbor prve Vipavske vinske kraljice, akcija Nikon, Imago Slovenije in še bi se dalo naštet.

Pri promociji Vipavske doline doma in v tujini je kar veliko sodelovala in pomagala tudi Slovenska vinska kraljica, ki je prihajala iz Vrhopolja. Čas, ki smo ga vložili v motivacijo in pripravo za prijavo, je bil kar dobro poplačan.

V veliko pomoč so nam tudi tiskani prospekti, ki nam jih financira občina Vipava. Imamo pa še presej brošuric, ki so nastale iz raznih projektov in niso naš direkten strošek.

V veliko korist nam je skupno sodelovanje v projektu Smaragdna pot, ki zajema celotno področje reke Soče in njenih pritokov. Omogoča nam skupne nastope in predstavitve doma in v tujini. Skupno izdelavo množičnega prospekta in skupnega portala. Zavedamo pa se, da je za nas edina pravilna pot projekt pod okriljem blagovne znamke Vipavska dolina.

V letu 2009 smo kar veliko sodelovali s posameznimi krajevnimi skupnostmi in društvi, ter jim pomagali pri posameznih akcijah (pohodi, kulturne prireditve, čistilna akcija).

Najbolj odmevna je bila seveda prireditev (spektakl) Teodozijeve bitke, ki je privabila skoraj 10.000 ljudi. Ta prireditev je edinstven dokaz, da se lahko uspe, če je ideja edinstvena, če so načrtani cilji jasni in če obstaja volja do dela, ki jo je potrebno.

Kar nekaj let je bilo potrebno motivirati Vipavce, da so ponovno ustanovili Turistično društvo, ki bo lahko veliko doprineslo na razvoju turizma. Zgodilo se je. V decembru je bilo ustanovljeno novo Turistično društvo Lanthieri Vipava. Društvo, ki ga je ustanovilo več kot trideset članov in sprejema nove člane iz celotne občine.

4. Predstavitve na sejnih in prireditvah

Na prepoznavnost občine Vipava, z vsemi njenimi naravnimi in kulturnimi vrednotami pa kulinariko in vinom in ob tem povečevanje števila obiskovalcev, vsekakor vplivajo predstavitve na prireditvah in sejmih. Tem aktivnostim zaradi njihovega pomena posvečamo veliko časa, a terjajo tudi veliko denarja za pokrivanje stroškov. V letu 2009 smo bili kar aktivni v Sloveniji in tujini:

Sejem Turizem in prosti čas 2009 (od 22. do 25. januarja)

TIC Vipava je v sodelovanju s TIC Ajdovščina predstavljal turistično območje Vipavske doline na sejmu Turizem in prosti čas, ki je potekal v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču med 22. in 25. januarjem. Sejem je trajala 4 dni, vsak sejmski dan pa je bil posebej zasnovan. Sejem so popestrili naslednji ponudniki:

- kamp Vrhoplje,
- slovenska vinska kraljica Karolina Kobal,
- Vinska klet Petrič, Slap,
- Vinska klet Vipava 1894 d.d.,
- Vinska klet Jamšek, Manče,
- Vinska klet Trta, Planina,
- Kulturno izobraževalno društvo Teodozij,
- Vinska klet Tomažič,

Salzburg (od 20. do 22. februarja):

Med 20. in 22. februarjem 2009 je v Salzburgu potekal mednarodni turistični sejem »Ferien«, kjer je Slovenija nastopila kot partnerska država. Sejma smo se udeležili tudi predstavniki Turistično informacijskega centra Vipava, ki smo skupaj z Vinsko kraljico Slovenije Karolino Kobal, zgornje vipavskimi vinarji ter restavracijo Vipavski hram dodobra približali in predstavili vino ter kulinariko avstrijskemu turističnemu trgu.

Slovenska turistična organizacija je na prvi sejmski dan pripravila tiskovno konferenco, katere smo se udeležili tudi mi. Novinarji so lahko poizkusili vipavsko joto, vipavski pršut ter nanoški sir. Pestra je bila ponudba vipavskih vin.

Po končani tiskovni konferenci je sledila pogostitev predstavnikov turističnih agencij in tour operatorjev pretežno iz Avstrije. Število le teh je bilo okrog 200. V tem delu je restavracija Vipavski hram pripravila izvrstne domače raviole ter za sladico orehove štruklje s karamelo. Kulinarično ponudbo so dopolnjevala vina iz vinske kleti Krapež, Guerila in Vipava 1894 d.d.

Leoben, Avstrija (20. in 21. marec)

V petek, 20. in soboto, 21. marca, je Slovenska turistična organizacija s svojim avstrijskim predstavništvom v mestu Leoben v Avstriji (Zgornja Štajerska) pripravila slovenske dneve v nakupovalnem središču LCS (Leoben City Shopping), ki se nahaja v središču starega mestnega jedra. Dogodka se je udeležilo več kot dvajset ponudnikov turističnih storitev iz vse Slovenije ter vinarji posameznih območij, popestrili pa so ga svetovni prvak v diatonični harmoniki Denis Novato, ansambel iz Begunj, folklorna skupina Vinko Korže iz Cirkovc in pihalni orkester iz Kostanjevice na Krki.

Vipavsko dolino je zastopal Turistično informacijski center Vipava, ki je obiskovalce seznanjal z lepotami in zanimivostmi doline, več poudarka pa so dali prireditvam, ki niso le krajevno zanimive, ampak tudi za goste iz bližnjih držav. Predstavitve sta se udeležili tudi 2 vinski kleti iz Vipavske doline, ki sta s svojimi zanimivimi vini avstrijskim gostom dokazali, da vipavska vina niso kar tako. Obiskovalci so se navduševali tudi nad vipavskim pršutom.

Brda in vino (1., 2. in 3. maj)

Letos že 5. vinska prireditev Brda in vino Šmartno 2009, sodi med najpomembnejše predstavitve briških vinarjev na domačem teritoriju. Prireditev se odvija v srednjeveškem obzidanem mestecu Šmartno v Goriških brdih. Lokacija ni izbrana naključno, saj nam ohranjena arhitektura vasi z ganki in ozkimi ulicami pričara čarobno vzdušje, ki še dodatno poudari kakovost briških proizvodov. Po kletih opuščenih hiš je možnost degustirati vino briških vinarjev. Organizirane so bile tudi vodene degustacije in predstavitve kulinaričnih dobrot. Dogodka se je udeležil TIC Vipava skupaj z vipavskimi vinarji. Velik poudarek je bil na promociji prireditev, ki se odvijajo na našem območju.

Otroški bazar (10., 11., 12. in 13. september)

Otroški bazar je izobraževalno sejemska prireditev, ki je namenjena predvsem najmlajšim in njihovim družinam. Sejem traja 4 dni v jesenskem času na Gospodarskem razstavišču. TIC Vipava se je odzval povabilu TIC-a Cerklje na Gorenjskem in tako smo skupaj nastopili in predstavljali turistično ponudbo občine Vipava, namenjeno predvsem najmlajšim ter različnim šolskim skupinam. Velik poudarek je bil predvsem na aktivnem preživljanju prostega časa za otroke in starše.

Dunaj (27., 28. in 29. oktober)

V zadnjih dneh oktobra je TIC Vipava skupaj z vipavskimi vinarji in restavracijo Vipavski hram izvedla uspešni promocijski akciji na Dunaju. V torek, 27. oktobra 2009 je na Dunaju v gala dvorani Akademije znanosti potekala predstavitve evropskega projekta Galileo, katerega se je udeležilo preko 300 visokih gostov kot so predstavniki kanclerjevega urada, predstavniki ministrstev, avstrijski gospodarstveniki za vesoljsko tehnologijo ter diplomatski predstavniki na Dunaju. Del družabnega dogodka je bil pod okriljem Slovenske turistične organizacije predstavništva na Dunaju, s katerim smo v preteklem obdobju poglobili sodelovanje.

Naslednji dan se je na obrobju Dunaja odvijala poslovna borza avtobusnih prevoznikov ter turističnih podjetij na ravni BTB. Dogodka se je udeležilo cca. 200 oseb. Obeh dogodkov so se udeležili Vinska kraljica Vipavske doline gđc. Nika Gregorič, restavracija Vipavski

hram, Vinska klet Miška iz Erzelja, vinska klet Tomažič iz Vrhpolja, vinska klet Ferjančič iz Planine in vinska klet sv. Martin iz Brij.

Ljubljanska vinska pot (8. november)

V soboto, 8. novembra smo se udeležili prireditve Ljubljanska vinska pot, ki je uvod v osrednjo slovensko vinsko prireditev »Festival vin«. Dogodka sta se udeležila tudi vinska klet Jamšek iz Manč in Vinska klet Sončni škol iz Šmarij. Poleg promocije Vipavske doline, je bil velik poudarek na promociji prireditev, ki so se odvijale v novembru in decembru (Vinski hrami Vipavske doline, osmice, martinovanja, tematski večeri v vinoteki).

5. Vinoteka Vipava

Vinoteko Vipava je v letu 2009 obiskalo preko 6.000 obiskovalcev. Obisk Vinoteke je močno povezan z obiskom TIC-a, kajti obiskovalce, ki pridejo v TIC, popeljemo še v Vinoteko. Največji obisk Vinoteke je bil v poletnih mesecih predvsem iz strani tujih obiskovalcev, ki so željni spoznanja in okušanja vipavskih avtohtonih sort zelena, klarnice in pinele. Obiskovalcem vinoteke so ponujene strokovno vodene degustacije v slovenskem, angleškem, italijanskem in nemškem jeziku. Vinoteka je mesto, kjer lahko obiskovalci najdejo vino po svojem okusu, spoznavajo vina različnih vinarjev, ter se odločajo za nakupe le-teh.

V Vinoteki Vipava smo ne glede na negativne finančne vplive iz okolja zabeležili porast v prodaji v letu 2009 glede na obdobje leta 2008, ko smo prodali 2.282 steklenic. Porast je bil kar za 42 %. Večino vina je bilo direktno prodano kupcem, del vina pa se je potrošil v okviru izvedenih skupinskih degustacij.

Za nakup steklenic se odločajo predvsem gostje iz tujine, ožje gledano iz držav, ki pripotujejo k nam z avtomobilom, avtomodom, in ne iz oddaljenih držav, od koder pripotujejo z letalom, saj so omejeni s prtljago. Največ so v letu 2009 potrošili Italijani, Avstrijci ter Nemci. Z nekaterimi naključnimi obiskovalci vinoteke smo navezali stike, kar je dobro izhodišče za nadaljnjo promocijo v tujini (npr: v mesecu oktobru smo obiskali Vinoteko Villon Dunaju in so dogovorili za pripravo promocijskega dogodka Vipavske doline.

Prodaja vina po mesecih v letu 2009

Mesec	Število steklenic
januar	40
februar	67
marec	50
april	243
maj	312
junij	291
julij	657
avgust	602
september	394
oktober	247
november	196
december	144
SKUPAJ	3.243

Prodaja vina v Vinoteki Vipava iz leta v leto kar vidno narašča:

2007	964	steklenic,
2008	2.282	steklenic,
2009	3.243	steklenic,

toda ostanek prihodka je še vedno premajhen, da bi lahko z njim pokrili stroške, ki nastanejo zaradi upravljanja Vinoteke Vipava. Pogosto pa mnogi pozabljajo in se ne zavedajo kakšen promocijski učinek ima Vinoteka Vipava na razvoj turizma v naši dolini. Že v startu ob postavitvi Vinoteke Vipava smo si zastavili, da bo promocija osnovni cilj, a kaj, ko vrednosti promocije ne moremo finančno prikazati.

Zaključek:

Nekaj merljivih podatkov od leta 2007 do 2009

	2007	2008	2009
Število obiskovalcev	6.237	6.375	7.564
Število obiskovalcev v skupinah	2.282	2.536	3.371
Prodaja steklenic vina v vinoteki	964	2.282	3.243

V letu 2009:

Število projektov pri katerih smo bili prisotni oziroma jih vodili okrog 19.

Število delavnic, vinskih večerov, ki so potekale v predavalnici vinoteke 16.

Udeležba na sejnih in prireditvah 21 prireditvev.

Izvedene skupinske degustacije za 50 skupin.

Za vse te dosežene rezultate je bilo potrebno vložiti kar veliko dela in časa. Naš center je oblikovan kot zavod in deluje v javnem interesu, zaradi tega veliko časa potrošimo za zbiranje informacij, podajanje informacij, predstavitve, vnose podatkov na portale, svetovanja, motiviranje, lobiranje in podobno, za kar pa ne dobimo direktnih finančnih učinkov torej je vse to brezplačno. Ob vseh teh aktivnostih pa ustvarimo nekaj prihodka, ki pa še daleč ni tak, da bi sami pokrivali lastne stroške. Največji naš strošek je vsekakor strošek dela, kajti center je v poletnem urniku odprto od 7,00 zjutraj pa do 19,00 zvečer vse dni v tednu vključno s sobotami, nedeljami in prazniki. Stroške dela bi lahko takoj zmanjšali ob spremembi urnika, a bi ob tem zmanjšali tudi dosežene rezultate. Že v začetku leta smo napovedovali krizno situacijo in pripravili predlog finančnih ukrepov za izhod nastale situacije. Veliko teh predlogov ni bilo rešenih, saj nanje mi nismo mogli vplivati. Posledično temu smo bili celo leto nesposobni plačevati vse zapadle obveznosti in tudi leto 2009 smo zaključili z večjimi stroški kot prihodki.

Vipava, februar 2009